

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 1 4 1 A 3 0 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega umetnostnega besedila

Sobota, 14. junij 2014 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik ter slovar.
Kandidat dobi konceptni list.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje odlomek in navodila za pisanje vodene interpretacije. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 2 prazni.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

Vodena interpretacija

Ksaver Meško: ZADNJA URA MATEJA PROSENA (odlomek)

DOM ALI DOMOVINA?

Zamisli se v tisti dan, ko je prišla prva vest: »Vojna! Vsi do dvainštiridesetega leta pod puško!« Si ni li tedaj rekel: »Kaj bom jaz! Kdo pa je storil meni kaj žalega? Ali poznam jaz te ljudi, da jih naj grem morit? Miren človek sem, ženo imam in tri otroke. Hišo imam in zemlje, da nas ravno za silo redi. Redi in živi pa nas le, če tudi jaz služim nji, če jo gnojim, jo obdelujem, kopljem in orjem. Če odidem, kaj bo s poljem? Žena slabotna, vedno betežna, najstarejši otrok osem let. Kaj bo to z delom! Kako naj torej grem, za Boga milega?«

Kakor najbrž nikoli poprej je začutil tisti dan, v tistem nemiru, kaj so mu žena in otroci. Kakor nikoli do tedaj je začutil v tisti nevarnosti, da se bo moral ločiti od nje, kako je navezan s stotero ljubeznijo in s tisočerimi spomini na domačo hišo. Kakor nikoli do tistega dne je božal z dolgimi, ljubečimi pogledi njive. Trepetal je, ko je šel čez strnišče pred mesecem požete rži ... »Kako bi mogel od vas, kako bi mogel? Ne grem! Morda bo tudi tako minilo.«

A proti večeru drugega dne je prišel orožnik.

»Ali nisi slišal, nič bral, Prosen? Morda pa se nameravaš cesarju ustavljati?«

Bila sta si znanca z orožnikom, nikoli si ne nasprotna in navzkriž. A ob teh besedah orožnikovih je začutil, kako mu je splahnela kri iz lic in mu je za hip zastalo srce.

»Kako – da bi se presvetlemu cesarju ustavljal? Kaj takega – nak, še v sanjah nisem nikoli mislil kaj takega.«

»Kaj pa potem? Saj so vendar drugi šli že danes zjutraj. Kaj pa ti?«

»Kako da jaz? Odslužil sem svoje. Zdaj imam ženo in otroke. In sam sem za delo.«

Orožniku so se naježile obrvi, v čelo nad nosom se mu je urezala globoka guba. Hladne in ostre oči so pogledale še ostreje.

---

betežen – onemogel, slab

strnišče – njiva, na kateri je bilo požeto žito

(Vir: Ksaver Meško: Zadnja ura Mateja Prosen. V: Slovenske kratke zgodbe med koncem ene in začetkom druge vojne. Celje: Celjska Mohorjeva družba: Društvo Mohorjeva družba, 2010. 22–23.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite, zakaj mora Prosen v vojno in zakaj se temu upira. Pri tem citirajte poved, s katero je neposredno izražena njegova odločitev. Kako se na to odločitev odzove orožnik? Zakaj?
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o Prosenovem razmišljanju. Ob primeru iz življenja presodite, kako okoliščine, v katerih posameznik živi, omejujejo njegovo svobodo.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

Prazna stran